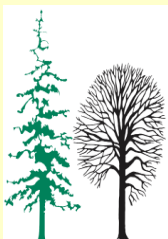

Analiza SLO koncepta načrtovanja

Marko Kovač

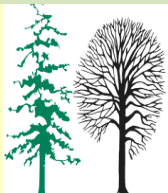

A) Gozdarsko načrtovanje v SLO in svetu

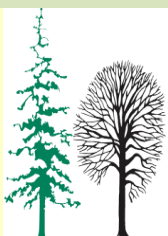
1) SLO

- ZOG 1965 - Do sredine 60. let urejene vse GG enote, omenjenost GG območij
- Od 1971 naprej: dvo-ravninsko načrtovanje (GGO in GGE)
- Od 1980 naprej: splošno koristne funkcije
- Od 1993 naprej: tri-ravninsko načrtovanje
- Glavna lastnost: vsi načrti se izdelujejo za vse gozdove v države (izjeme rezervati, varov. gozdovi,)
- Motto 2014: zagotavljanje trajnosti in sonaravnosti gozdov, ohranjanje in krepitev ekosistemskih storitev (posebej pridelave lesa, ohranjanje biotske pestrosti, vezava ogljika in zmanjševanje toplogrednih plinov, rekreacija,)
- Koncept načrtovanja zastarel in izhaja iz zakonodaje v 70 in 80 letih.

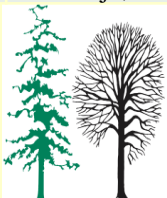
- 2) Tujina
- Motto v državah EU28, severni Ameriki: zagotavljanje trajnosti in ~~in~~ ~~sonaravnosti~~ gozdov, ohranjanje in krepitev ekosistemskih storitev (posebej pridelave lesa, ohranjanje biotske pestrosti, vezava ogljika in zmanjševanje toplogrednih plinov, rekreacija,)
- V državah EU28 in drugje tako intenziven sistem načrtovanja ni poznan; pregled na:
http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/fmp_table.pdf

Država	Ime načrta, odgovornost	prostorski okvir, vsebina	J/D	Zs	Ime načrta, odgovornost	Prostorski okvir, vsebina	J/D	Zs
Avstrija	Waldentwicklungsplan - Načrt razvoja gozdov; Deželna oblast v sodelovanju z deželnim gozdarskim uradom	Celotno ozemlje države, 83 delnih planov okrajev (Bezirkov); 4 funkcije gozda; proizvodna, zaščitno-varovalna, hig. zdr. funkcija, prostočasna;	O	O	Waldfachplan - Strokovni načrt za gozdove; Obrati, lastniki-zasebniki;	Obrat (Betrieb), posest; Sestojni podatki, opis gozdov, LZ, Prirastek, cilji, konkretizacija funkcij, turizem,	P	P
Švica	Waldentwicklungsplan - Načrt razvoja gozdov; Kantonalna uprava za gozdove in naravne hazarde (Amt für Wald und Naturgefahren)	Celotno ozemlje države, Gozdni okraj (Forstkreis); 4 funkcije gozda; proizvodna, zaščitna, biotska pestrost, prostočasna;	O	O	Wirtschaftsplan - Gospodarski načrt; Obveznost izdelave načrta kantonalna zakonodaja ureja različno; Bern – prostovoljno za vse gozdove Zuerich – za javne obvezno, za zasebne P>50 ha Graubuenden enako kot ZH Aargau – zasebna P>20 ha	Obrat (Betrieb); Sestojni podatki, opis gozdov, LZ, Prirastek, cilji, posek, sestoji, konkretizacija funkcij	O/P	O/P
N/ Baaden Wuertte mberg	Forstliche Rahmenplan - Dolgoročni gozdarski strateški načrt; Višji gozdarski urad Načrt funkcij gozda; Višji gozdarski urad v sodelovanju z lokalnimi gozdarskimi uradi;	Celotno ozemlje dežele; Regije. Razvoj strategij za ohranjanje in krepitev funkcij gozda; načrt je sestavni del strateškega načrta regije; Občina (Gemeinde); Podrobna karta funkcij gozda; skupaj s kmetijskim delom je ta načrt osnova za načrt zazidalnih območij občine;	O	O	Wirtschaftsplan - Gospodarski načrt in Beriebsgutachten - Poenostavljeni gospodarski načrt; Načrti so obvezni za gozdove s katerimi gospodari oseba javnega prava. Ministrstvo lahko z uredbo odredi izdelavo načrtov ali poenostavljenih načrtov tudi v zasebnih gozdovih (površina 30-100 ha in več).		O	P/O*

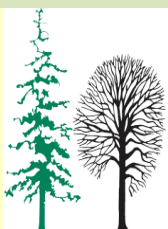
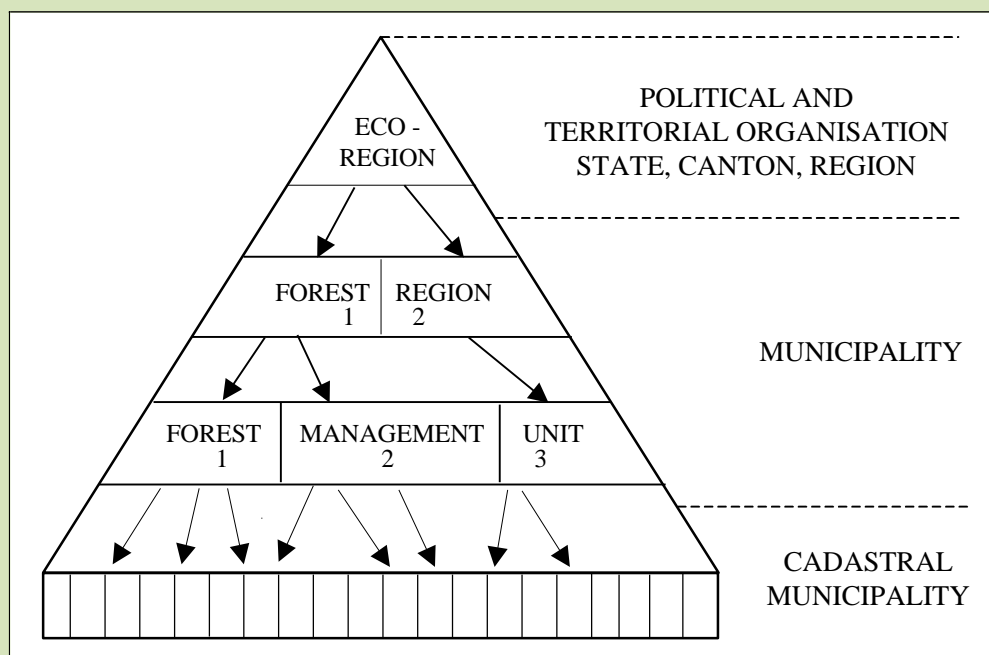
Država	Ime načrta, odgovornost	načrta,	prostorski okvir, vsebina	J/D	Zs	Ime načrta, odgovornost	prostorski okvir, vsebina	J/D	Zs
N/Bavarska	Waldfunktionsplan - Strokovna osnova za dolgoročni gozdarski strateški plan; Višji gozdarski urad v sodelovanju z lokalnimi gozdarskimi uradi;	-	Celotno ozemlje dežele; 4 funkcije gozda; proizvodna, varovalna, prostočasna, biotska pestrost;	O	O	Wirtschaftsplan - Gospodarski načrt (P > 100 ha); Forstbetriebsgutachten - poenostavljen GG načrt (P 5 -100 ha);	Analiza stanja, analiza dosedanjega gospodarjenja, planiranje prihodnjega gospodarjenja (površina, lesni fondi, sestoji, funkcije gozda, zdravje gozda), revirna knjiga, Natura 2000, financiranje	O	P/O*
Švedska	Ni predpisanih načrtov			P	P	Ni predpisanih GG načrtov		P	P
Norveška	Ni predpisanih načrtov			P	P	Ni predpisanih načrtov		P	P
Finska	Natural resource management plan - Upravljalni načrt za gospodarjenje z naravnimi viri; Landscape plan - krajinski načrt;			O	O	Načrt GG enote (FMU);		P	P
Slovaška	-	-	-	-	-	Načrt GGE;		O	O
Quebec CDN	Land use plan - Krajinska zasnova; Pripravi provinci-alna uprava; General forest management plan - Strateški načrt GG enote; pripravi industrija		Kronski in provincialni gozdovi;	O		Petletni načrti GG enot Letni načrti GG enote		O O	
Ontario CDN	Land use plan - Krajinska zasnova; Pripravi provincialna uprava; Forest management plan -Strateški načrt GG enote; pripravi industrija		Kronski in provincialni gozdovi;	O		Letni načrti GG enote (načrt del po manjših enotah)		O	
Rusija	GG in razvojni načrt - pripravi oblast, plača industrija;			O		Letni sečni načrti - pripravi oblast, plača industrija		O	

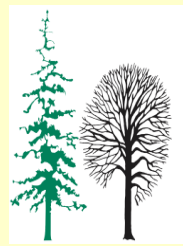
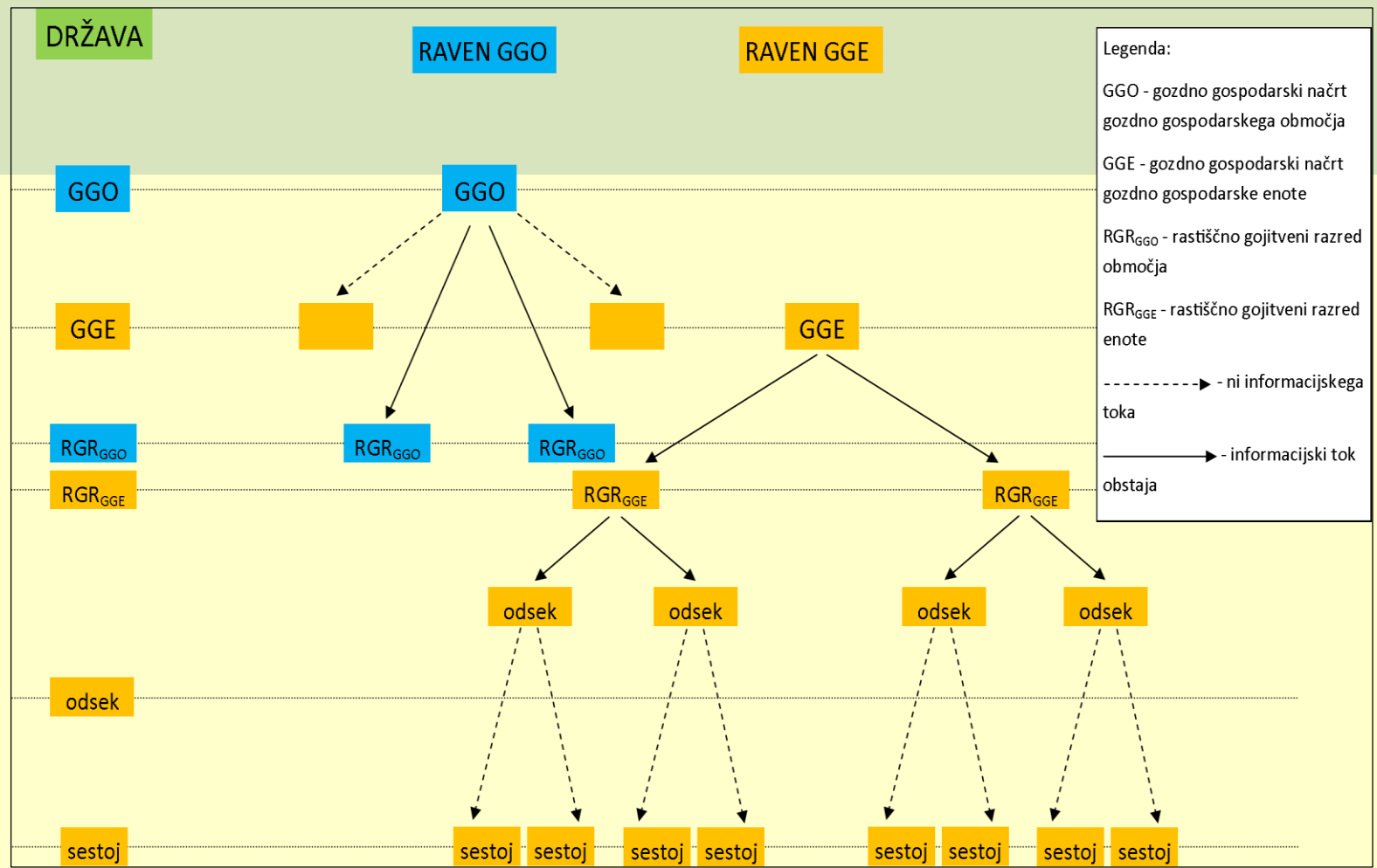
- Ključno vprašanje: koliko so SLO gozdovi zaradi tako intenzivnega gospodarjenja boljši od drugih v EU

B) Koncept načrtovanja

- V teoriji: hierarhičen, tri-ravninski s povezljivimi načrtovalskimi ravni

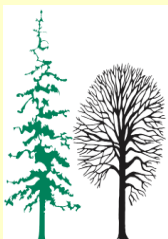

• Praktično: nepovezan, GGN GGO nima povezave z GGN GGE!

- GGN GGO ne pokriva GGN enot

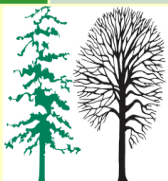
Time-span in years																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
REGIONAL PLAN 1										REGIONAL PLAN 2									
FMU plan – 10%																			
FMU plan – 10%																			
FMU plan		FMU plan - 10%																	
FMU plan			FMU plan - 10%																
				FMU plan - 10%															
					FMU plan - 10%														
						FMU plan - 10%													
							FMU plan - 10%												
								FMU plan - 10%											
									FMU plan - 10%										
Silvicultural plan																			

C Kakovost načrtovanja – konsistentnost

- Metoda: vsebinska analiza načrtov (Krippendorf 2004)
- Kodiranje izjav: če v P X omenjen problem potem v PY rešitev
- Rezultati:

Poglavje	Vprašanje	NE	DA
1	Ali je v načrtu zapisano ciljno razmerje prostorskih rab	19	
1	Ali je v načrtu zapisan površinski delež namenjen prehrani divjadi	19	
2	Ali so za razrešitev podani ustrezni cilji /ukrepi, če so prisotni konflikti med funkcijami	5	
2	Ali so za razrešitev podani ustrezni cilji /ukrepi, če so prisotni konflikti med človekom in živaljo	5	
3	Ali je v načrtu zapisano modelno razmerje razvojnih faz		19
3	Ali so podani cilji če so izpostavljene težave s pomlajevanjem	6	1
3	Ali je bila določena ohranjenost gozdov	19	
4	Ali je realizacija poseka sledila cilje zapisane v načrtu	16	3
5	Ali je obstoječe stanje v skladu s cilji prejšnjega načrta	13	2
6/9	Ali so cilji zapisani v hierarhičnem redu		19
	Ali je vegetacijski model usklajen s cilji	16	2
	Ali je model razvojnih faz usklajen s cilji	17	2
	Ali so cilji kvantificirani	19	
	Ali so ukrepi kvantificirani	18	1
	Ali posek vodi k uresničitvi ciljev	18	1

D Prednosti, pomanjkljivosti

Lastnost

GGO – informacije o/za:

o razvoju krajine skozi čas

da, preveč splošne

o ekosistemskih storitvah – podlaga za OPN in druge prostorske akte

da

vpetost v prostorske akte (ekosistemske storitve)

ne

o razvoju gozdov

da, preveč splošne, običajno dveh zaporednih načrtov zaradi sprememb ni mogoče primerjati

strateški značaj načrtov (razvojni izzivi, trajnost, konkretne strategije)

ne

GGE - informacije o/za:

stanju gozdov v enoti skozi čas

da, zelo splošno

o ekoloških pogojih v GGE

enciklopedične da, ciljne ne

o habitatih živalskih vrst

ne

gospodarjenje z N2K območji

da, na ravni splošnih usmeritev; kako kontrolirati ukrep sonaravno gospodarjenje?

Lastnost	
o presoji trajnosti skozi čas	da, zaradi velikih sprememb ta analiza velikokrat ni mogoča
cilji za gospodarjenje	da; nekonkretni, nemerljivi, neopredeljivi; l. 2008 so bila podana priporočila za izboljšanje določanja ciljev, ki se do danes ne uporabljajo!
smernice za gospodarjenje	da, presplošne; pravilo KAJ, KDAJ, KJE nekaj početi ni spoštovano v pretežni večini načrtov
za lastnike gozdov	Ne
demokratičnost postopka načrtovanja	ne, prevladujejo in krepijo se načrtovalski pristopi: DeAD=Declare Announce Defend I3=Invite Inform Ignore, NIMBY=Not In My BackYard
konsistentnost na relaciji problem – načini rešitev problema – cilj – konkretna rešitev	ne; uravnoteženost gozdov in povečanje poseka se rešujeta že 40 let; škode zaradi divjadi se rešujejo že 40 let! primerna drevesna sestava se rešuje že XXX let. ukrepi za funkcije se rešujejo že 20-30 let. Gozdarsko prostorsko planiranje